

Nr 32

Av herr **Jonasson**, om *översyn av lagstiftningen beträffande köp av skog på rot.*

(Lika lydande med motion nr 61 i Andra kammaren)

Nuvarande bestämmelser om 5 år som längsta giltighetstid för avtal om upplåtelse av bl. a. skog på rot (lag om nyttjanderätt till fast egendom, 1 kap. § 7) gäller sedan 1903. Redan när dessa bestämmelser tillkom framhölls, att det bl. a. från skogsvårdssynpunkt kunde vara önskvärt att nyttjandetiden ytterligare reducerades.

Utvecklingen på skogsbrukets område har under senare år gått mycket snabbt. Ökad maskinanvändning samt det starkt ökade antalet skogsbilvägar har väsentligt förbättrat möjligheterna att rationellt planera avverkning och uttransport av virket. Samtidigt har kraven på en förbättrad och snabbare genomförd skogsvård stigit. Från båda dessa synpunkter ter sig den i ovan angivna lagrum femåriga nyttjanderätten föråldrad och stridande mot kraven på en rationell skogsvård.

En stämpling utföres, då behov av avverkning föreligger. Är det en gallring, innebär ett så långt uppskjutande av avverkningen som fem år högst betydande produktionsförluster genom försämrad tillväxt på det kvarstående beståndet, som efter stagnation reagerar med stegrad tillväxt först efter ganska lång tid. Är det en slutavverkning, uppstår också förluster. Dessa slutavverkningar förlägges ju i första hand till lågt avkastande bestånd med otillfredsställande skogsbestånd, och en femårig avverkningsrättstid medför, att ersättandet av dessa otillfredsställande bestånd med en ny skogsgeneration i onödan fördröjs. Rör det sig i stället om fullt bestockade gamla bestånd, sjunker tillväxten för varje år, och det är även här från skogsvårdssynpunkt önskvärt med en kortare maximitid för avverkningsrätten.

Med det under senare år kraftigt utbyggda skogsbilvägnätet torde några svårigheter att utforsla virket inom en kortare tid än fem år — förslagsvis tre år i Dalarna och Norrland samt två år i övriga delar av landet — inte föreligga. Sålunda kan framhållas, att domänverket tack vare sin auktoritet som statligt affärsdrivande verk sedan länge kunnat begränsa tiden för avverkningsrätten till i regel två år. De enskilda skogsägarna kan inte alltid hävda sina intressen med samma auktoritet, vilket inte minst med de krav som numera ställes på dessa i skogsvårdsavseende måste sägas vara otillfredsställande. Även om nuvarande lagbestämmelser inte utesluter avtal om kortare avverkningstider, skulle en ändring av densamma i här an-

given riktning väsentligt kunna antas förbättra möjligheterna till en mera rationell skogsvård, särskilt i de områden, där marknadssituationen är sådan att den leder till ett maximalt utnyttjande av lagrummet i fråga. Likaså torde från vissa andra synpunkter en översyn av hithörande lagstiftning vara önskvärd. Såsom i tredje lagutskottets utlåtande nr 3 vid 1961 års riksdag anföres, står skogsavverkningsrätten — sådan den numera allmänt upplåtes — nära institutet köp av lös egendom, inom vilket institut leveranstid fritt kan avtalas. Med samma motiveringar som ovan kan med skäl hävdas att en närmare precisering av ifrågavarande lagrum måste åstadkommas. Därvid bör även övervägas huruvida man inom lagstiftningens ram bör anta generella bestämmelser om särskilt avtal beträffande ersättningsfrågor i de fall rotpost av olika skäl inte avverkas inom avtalad tid.

Med stöd av vad ovan anförts föreslås, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om en skyndsam översyn av lagstiftningen beträffande avtal om köp av skog på rot i enlighet med vad i motionen anförs.

Stockholm den 17 januari 1962

Bertil Jonasson